

Remiss - Remittering av promemorian Gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun, Skolnämnden, översänder följande yttranden över förslagen i promemorian Gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott.

Skolnämndens synpunkter

Härnösands kommun stödjer utredningens förslag att:

- Ersätta de två nuvarande idrottsutbildningarna riksidrotts-gymnasium och nationellt godkänd idrottsutbildning med en ny idrottsutbildning med specialidrott.
- Den föreslagna nya idrottsutbildningen ska vara riksrekryterande.
- Det bara är inom ram för den föreslagna nya idrottsutbildningen som ämnesplan för specialidrott ska få tillämpas.

Avsnitt 4.2: *Det ska finnas nationella krav för att få genomföra en specialidrottsutbildning i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan.*

Förslag: En gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott ska godkännas om

1. det finns ett nationellt intresse av att tillgodose
 - a) elitidrottens krav, och
 - b) behovet av att elever kan kombinera gymnasial utbildning och elitidrott,
2. huvudmannen har tillgång till den idrottsliga miljö som behövs för en ändamålsenlig utbildning med specialidrott,
3. utbildningen är av god kvalitet, och
4. huvudmannen kan visa att det finns förutsättningar för ett etablerat samarbete med ett specialidrottsförbund som är relevant för utbildningen.

Skolverket ska få meddela ytterligare föreskrifter om förutsättningarna för utbildningen.

Härnösands kommuns synpunkt:

Det behöver understrykas vikten av att de som ges tillstånd att bedriva gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott har ett brett och allsidigt utbyte av nationella program, såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Att bedriva elitidrott är inte för alla detsamma som att ha en trygg försörjningsbas, vare sig i det korta eller i det längre tidsperspektivet. Flera möjliga utgångar efter genomförda gymnasiala studier ger fler förutsättningar för en mer stabil grund mot perspektivet av den ändliga idrottsliga karriären.

Ett etablerat samarbete med specialidrottsförbund är en självklar förutsättning, men ansvarsförhållandena behöver vara tydliga. Elitidrottens krav är en fråga för idrotten, gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildningens krav en fråga för skolhuvudmannen.

Avsnitt 4.4: *Skolverket beslutar om utbildningen efter förslag från Riksidrottsförbundet och yttrande från ett specialidrottsförbund*

Förslag: Efter yttrande med förslag från Sveriges Riksidrottsförbund, inklusive yttranden från de specialidrottsförbund som är relevanta för respektive utbildning, ska Statens skolverk besluta om var gymnasieutbildningar och gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott får anordnas och om hur många platser dessa utbildningar får omfatta.

Beslutet ska gälla för fyra antagningsomgångar.

Härnösands kommuns synpunkt:

Den i utredningen beskrivna bristen i nuvarande system avseende den allsidiga bedömningen, behöver kvalitetssäkras genom att Skolverket får ansvaret för att analysera och kartlägga det antal platser som bör finnas kopplade till respektive idrott. Den likvärdighet som eftersträvas i bedömningarna och i besluten i de enskilda fallen måste grundläggas i denna kartläggning, såväl på nationell som på regional nivå.

Avsnitt 4.5: *Staten och kommunen ska dela på kostnaden för ämnet specialidrott.*

Förslag: Ersättningen för gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott ska bestå av två delar. En del ska avse kostnader för själva nationella programmet och en del ska avse merkostnader hänförliga till ämnet specialidrott. Kostnader som inte är hänförliga till ämnet specialidrott ska lämnas med sedvanlig interkommunal ersättning, respektive bidrag till enskilda huvudmän. För enskilda huvudmän ska ersättning för merkostnader hänförliga till ämnet specialidrott benämnas merkostnadsbelopp och inte ingå i det s.k. grundbeloppet. Statsbidrag ska betalas ut till samtliga offentliga eller enskilda huvudmän som anordnar gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott.

Skolverket ska få meddela föreskrifter om interkommunal ersättning och om bidrag till enskilda huvudmän i fråga om merkostnader, i en riksprislista för ämnet specialidrott som ska vara gemensam för både enskilda och offentliga huvudmän.

Härnösands kommuns synpunkt:

Förslaget är otydligt vad gäller ansvar för merkostnader i ämnet specialidrott, kopplat till det grundbelopp som framräknas och som ska utgöra underlag för interkommunal eleversättning. Härnösands kommun är av åsikten att undervisningen som bedrivs i ämnet specialidrott till fullo ska bekostas av det statsbidrag som ställs ut till den huvudman som enligt Skolverkets beslut anordnar specialidrott.

Avsnitt 4.6: *Utbildningen ska vara avgiftsfri med undantag för den utrustning som behövs för specialidrotten.*

Förslag: Det ska införas ett undantag från huvudregeln om en avgiftsfri utbildning. Undantaget ska innebära att eleven eller dennes vårdnadshavare ska stå för kostnader som avser individuell idrottsutrustning och liknande som eleven behöver för en utbildning där elitidrott ingår. Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka utbildningar som får innebära att eleven eller dennes vårdnadshavare ska stå för sådana kostnader.

Kostnadsansvaret ska inte gälla om en elev eller dennes vårdnadshavare av ekonomiska skäl inte kan stå för kostnaden. Beslut om detta ska fattas av huvudmannen.

Härnösands kommuns synpunkt:

Den del som skrivs fram om huvudmannens beslut om kostnadsansvar efter bedömning av vårdnadshavarens ekonomiska situation bör utgå. Denna skrivning lämnar ett problematiskt utrymme med risk för godtycke. Ett beslut av denna karaktär behöver likställas med den prövning som görs med stöd i Socialtjänstlagen, och som avser ekonomiskt bistånd.

Avsnitt 4.9: *Insatser behövs för att få fler legitimerade och behöriga lärare i specialidrott.*

Bedömning: Gymnastik- och idrottshögskolan bör, tillsammans med övriga lärosäten som anordnar utbildning i ämnet specialidrott för blivande lärare, utveckla metoder för hur yrkesverksamma lärare i ämnet som saknar behörighet för legitimation kan nå detta genom bl.a. validering av tidigare kunskaper och erfarenheter och i förekommande fall vissa ämnesspecifika kompletteringar. Syftet är att lärarna ska bli behöriga och kunna få legitimation i ämnet specialidrott. Regeringen bör även överväga ytterligare åtgärder för att tillgodose behovet av lärare i ämnet specialidrott i samband med de åtgärder som behöver vidtas för att minska lärarbristen generellt.

Härnösands kommuns synpunkt:

Det är viktigt att utmaningen med att få fler legitimerade och behöriga lärare i specialidrott likställs med andra insatser för att öka behörigheten även på annan lärarpersonal i gymnasieskolan.

Monica Fällström
Ordförande

Roland Bång
Förvaltningschef